P7_TA(2014)0039

2013 års framstegsrapport om Serbien

Europaparlamentets resolution av den 16 januari 2014 om 2013 års framstegsrapport om Serbien (2013/2880(RSP))

(2016/C 482/17)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av ordförandeskapets slutsatser efter Europeiska rådets möte i Thessaloniki den 19 och 20 juni 2003 om medlemskap i Europeiska unionen för länderna på västra Balkan,

— med beaktande av rådets beslut 2008/213/EG av den 18 februari 2008 om principerna, prioriteringarna och villkoren i det europeiska partnerskapet med Serbien inbegripet Kosovo, enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution 1244 av den 10 juni 1999 och om upphävande av beslut 2006/56/EG ([1]),

— med beaktande av kommissionens yttrande av den 12 oktober 2011 om Serbiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen (SEC(2011)1208) och kommissionens meddelande av den 12 oktober 2011 *Strategi för utvidgningen och huvudfrågor 2011–2012* (COM(2011)0666),

— med beaktande av rådets (allmänna frågor) slutsatser av den 11 december 2012 om utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen,

— med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater å ena sidan, och Republiken Serbien å andra sidan, vilket trädde i kraft den 1 september 2013, och med beaktande av det första mötet i den parlamentariska stabiliserings- och associeringskommittén, som hölls i november 2013.

— med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 1244 (1999), Internationella brottmålsdomstolens rådgivande yttrande av den 22 juli 2010 över huruvida Kosovos ensidiga självständighetsförklaring är förenlig med folkrätten och FN:s generalförsamlings resolution av den 9 september 2010, där man bekräftar innehållet i yttrandet och välkomnar EU:s beredskap att underlätta dialogen mellan Belgrad och Priština ([2]),

— med beaktande av den gemensamma förklaringen från det sjunde interparlamentariska mötet mellan EU och Serbien den 18–19 mars 2013,

— med beaktande av fördraget om energigemenskapen som trädde i kraft den 1 juli 2006, som Serbien har undertecknat, och energigemenskapens beslut D/2012/04/MC/EnC av den 18 oktober 2012 om genomförandet av direktivet om förnybar energi 2009/28/EG och om ändring av artikel 20 i fördraget om energigemenskapen, där bindande mål fastställs,

— med beaktande av avtalet mellan EU och Serbien av den 8 november 2007 om återtagande ([3]) och rådets förordning (EG) nr 1244/2009 av den 30 november 2009 om ändring av förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 22 oktober 2013 om budgetförvaltning av EU:s föranslutningsmedel på områdena rättssystem och korruptionsbekämpning i kandidatländer och potentiella kandidatländer ([5]), och iakttagelserna om Serbien i denna,

([1]) EUT L 80, 19.3.2008, s. 46.
([2]) A/RES/64/298.
([3]) EUT L 334, 19.12.2007, s. 46.
([4]) EUT L 336, 18.12.2009, s. 1.
([5]) Antagna texter, P7_TA(2013)0434.

Torsdagen den 16 januari 2014

— med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 28 juni 2013,

— med beaktande av inrättandet av Serbiens delegation för anslutningsförhandlingarna,

— med beaktande av kommissionens framstegsrapport om Serbien för 2013 av den 16 oktober 2013 (SWD(2013)0412),

— med beaktande av sina tidigare resolutioner,

— med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Europeiska rådet beslutade den 28 juni 2013 att inleda anslutningsförhandlingar med Serbien och att den första regeringskonferensen skulle hållas allra senast i januari 2014. Serbiens möjligheter att bli medlem i EU bekräftades, i linje med EU:s åtaganden gentemot hela västra Balkan.

B. Serbien har tagit viktiga steg i riktning mot en normalisering av förbindelserna med Kosovo, vilket ledde fram till det första avtalet om normaliseringsprinciperna av den 19 april 2013, och har gjort ansträngningar för att i tillräckligt hög grad uppfylla de politiska kriterierna och villkoren i stabiliserings- och associeringsprocessen. Anslutningsförhandlingarna utgör ett kraftfullt verktyg för att övervaka hur reformerna genomförs.

C. Den 25 september 2013 inledde kommissionen och Serbien processen med genomgång av regelverket och började med kapitel 23 – rättsväsen och grundläggande rättigheter.

D. Serbien, liksom varje land som vill bli medlem i EU, måste bedömas utifrån sina egna förtjänster i fråga om att uppfylla, genomföra och efterleva samma uppsättning kriterier.

E. EU har satt rättsstaten i centrum för sin utvidgningspolitik.

F. Genomförandet av den rättsliga ramen om skydd av minoriteter behöver garanteras till fullo, särskilt på områdena utbildning, språkanvändning och tillgång till medier och religionsutövning på minoritetsspråk.

G. Kommissionen har framhållit behovet av att stärka den ekonomiska styrningen i alla länder på västra Balkan.

1. Europaparlamentet ser fram emot det formella inledandet av anslutningsförhandlingar med Serbien som kommer att äga rum vid den första regeringskonferensen mellan EU och Serbien den 21 januari 2014. Parlamentet anser att regeringskonferensen är ett historiskt steg i Serbiens europeiska integrationsprocess och visar EU:s åtagande för utvidgningsprocessen. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att som en uppföljning på konferensen intensifiera de EU-relaterade reformerna i landet, i syfte att uppfylla de serbiska medborgarnas förväntningar om en smidig EU-anslutningsprocess och stärka den ekonomiska återhämtningen genom att konkretisera utsikterna om ett EU-medlemskap.

2. Europaparlamentet välkomnar den serbiska regeringens engagemang för den europeiska integrationsprocessen och uppmuntrar Serbien att fortsätta med systemreformerna och de socioekonomiska reformerna för att kunna uppfylla och effektivt genomföra de skyldigheter som ett framtida medlemskap innebär. Parlamentet understryker att genomförandet av reformer fortsätter att vara en central indikator för en framgångsrik integrationsprocess och uppmanar därför med eftertryck myndigheterna att intensifiera reformarbetet i frågor som rör rättsväsen, korruptionsbekämpning, den offentliga sektorn, civil kontroll av försvars- och säkerhetssektorerna, energipolitik, särskilt energibesparingar och förnybara energikällor, mediefrihet, skydd för samtliga minoriteter och utsatta grupper samt för deras grundläggande rättigheter, ekonomiska strukturförändringar, social dialog, förbättring av företagsklimatet och hållbar förvaltning av naturresurser.

3. Europaparlamentet välkomnar stabiliserings- och associeringsavtalets ikraftträdande den 1 september 2013 samt sammankallandet av det första mötet i stabiliserings- och associeringsrådet, som hölls den 21 oktober 2013. Parlamentet betonar att stabiliserings- och associeringsavtalets ikraftträdande är ett viktigt steg för Serbiens europeiska integrationsprocess och ger den allmänna ramen för ett intensifierat samarbete mellan Serbien och EU i fråga om politiska kriterier och anpassning till EU:s regelverk samt för att förbereda Serbiens framtida deltagande på den inre marknaden. Alla berörda parter uppmuntras att samarbeta på ett ansvarsfullt sätt.

4. Europaparlamentet välkomnar den första överenskommelsen om principerna för en normalisering som nåddes i dialogen på hög nivå mellan Serbiens och Kosovos premiärministrar den 19 april 2013, och som öppnat vägen för fortsatta steg i den europeiska integrationsprocessen för Serbien och Kosovo. Parlamentet välkomnar de åtgärder som hittills vidtagits på båda sidor för att genomföra överenskommelsen, och uppmuntrar myndigheterna att fortsätta att på ett trovärdigt sätt och inom fastställda tidsfrister genomföra alla överenskommelser som hittills nåtts. Överenskommelserna om telekommunikation och energi som nåddes i dialog den 8 september 2013 välkomnas. Parlamentet uppmanar i synnerhet både Serbien och Kosovo att aktivt och konstruktivt samarbeta med Eulex när det gäller genomförandet av avtalet om ömsesidig rättslig hjälp för att hantera det ökande antalet begäranden angående egendomar i Kosovo. Båda sidorna uppmanas att fortsätta att tillämpa detta konstruktiva tillvägagångssätt när man kommer överens om de kontroversiella och känsliga detaljer som ännu återstår att utarbeta och besluta. Båda sidorna uppmanas att fortsätta att behandla frågan om saknade personer. Parlamentet välkomnar i detta avseende de första resultat som uppnåtts av den Röda korset-ledda arbetsgruppen för saknade personer. Parlamentet uppmärksammar de ansträngningar som har gjorts för att minska den svarta handeln mellan Serbien och Kosovo. Ytterligare kontinuerliga ansträngningar från serbiska och kosovanska ledare kommer att krävas för att integrera den serbiska minoriteten i det kosovanska samhället och uppnå ett närmande mellan den etniska albanska och serbiska folkgrupper.

5. Europaparlamentet välkomnar de första landsomfattande lokalvalen någonsin i Kosovo som ägde rum den 3 november 2013 och i synnerhet det tydliga valdeltagandet i serbdominerade kommuner söder om floden Ibar. Parlamentet välkomnar även att dessa val i Kosovo på det stora hela gick lugnt till, vilket i det preliminära uttalandet från EU:s valövervakningsuppdrag bedöms vara ett avgörande steg för bildandet av sammanslutningen av serbiska kommuner, som är en del av normaliseringsprocessen. Parlamentet välkomnar de ansträngningar som Belgrad och Priština har gjort för att se till att valen går fredligt till och följer demokratiska normer. Parlamentet fördömer med kraft det våld och de ihållande hot som förekommit i kommunerna norra Mitrovica och Zvečan och uppmanar serbiska myndigheter att göra sitt yttersta för att de skyldiga till våldsdåden ställs inför rätta. I detta sammanhang noterar parlamentet de serbiska ledarnas löfte att de som är skyldiga till våldsutbrottet kommer att ställas till svars för sina handlingar. Parlamentet noterar att det krävs vaksamhet och fortsatta insatser för att sätta stopp för den organiserade brottsligheten och dess koppling till den lokala politiska eliten och återinföra rättsstatsprincipen i norra Kosovo. Parlamentet välkomnar inställningen hos serbiska politiska ledare som aktivt uppmuntrade etniska serber i Kosovo att delta i valen, men noterar samtidigt att Belgrad inte bör motverka politisk mångfald inom den serbiska befolkningsgruppen i Kosovo genom att bedriva kampanjer för ett särskilt parti eller en särskild vallista.

6. Europaparlamentet betonar att det behövs större insyn och öppenhet när det gäller att kommunicera resultaten av dialogen mellan Belgrad och Priština, och berörda parlament och civilsamhällen bör involveras i processen. Parlamentet betonar i detta sammanhang behovet av att de serbiska och kosovanska förhandlarna bygger upp allmänhetens förtroende och samråder med medborgarna, både kvinnor och män. Serbiska myndigheter i Belgrad, Mitrovica och söder om floden Ibar uppmanas att göra mer för att öka interaktionen mellan kosovoserber och kosovoalbaner, särskilt genom att uppmuntra skolor och kulturcentrum att lära ut albanska. Parlamentet betonar att kosovoalbaner också starkt måste uppmuntras att interagera mer med de serbiska grupperna i samhället och lära sig serbiska, som ett viktigt led i integrationen av den serbiska befolkningsgruppen i det kosovanska samhället, i den framtida dialogen och i ett styre som inbegriper båda befolkningsgrupperna.

7. Europaparlamentet beklagar de nuvarande svårigheterna för EU-medborgare som vill resa in i Serbien från Kosovo och därefter resa ut ur Serbien till ett tredjeland, eftersom Serbien inte erkänner Kosovos yttre gränser och vidhåller att en första inresa i Kosovo utgör en olaglig inresa i Serbien. Dessutom beklagar parlamentet den serbiska gränspolisens annulleringsstämplar som placeras ovanpå kosovanska stämplar i utländska pass. Serbien uppmuntras att ompröva denna politik, vilket skulle vara en kraftfull förtroendeskapande åtgärd, ett nödvändigt steg mot normaliserade förbindelser med Kosovo och ett konkret sätt att främja ytterligare EU-integration i enlighet med andan i principen om fri rörlighet.

8. Europaparlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna och myndigheterna i grannländerna att fortsätta att visa god vilja och samarbeta till fullo med och stödja den särskilda utredningsgrupp som inrättats som ett resultat av Europarådets parlamentariska församlings rapport från december 2010; gruppens arbete bör påskyndas ytterligare.

9. Europaparlamentet uppskattar den serbiska regeringens konstruktiva förhållningssätt till förbindelserna med grannländerna, eftersom detta har möjliggjort påtagliga framsteg såväl inom det regionala samarbetet som i närmandet till EU. Parlamentet upprepar hur viktigt det är med regionalt samarbete i energifrågor, för bekämpning av organiserad brottslighet och för utveckling av transportnät, liksom med försoning och en stegvis lösning på de bilaterala frågorna med grannländerna, i första hand för att komma vidare i arbetet med att övervinna arvet från nyligen utkämpade konflikter och därmed för Serbiens framgångsrika integration i EU. Parlamentet uppmanar myndigheterna att samarbeta nära med de andra länderna i f.d. Jugoslavien för att lösa alla återstående arvsrättsliga problem samt att i vederbörlig ordning till fullo genomföra alla bilaterala avtal med grannländer. Parlamentet uppmanar Serbien att stärka sina insatser för att lösa alla

kvarstående problem med Kroatien, särskilt frågor om saknade personer, gränsdragning och hantering av krigsförbrytelser, för att man därmed ska kunna undanröja de hinder som ligger i vägen för en nedläggning av ömsesidiga åtal om folkmord vid Internationella domstolen. Parlamentet uppmanar myndigheterna i Belgrad att aktivt stödja och underlätta konstitutionella förändringar i Bosnien och Hercegovina som syftar till att anpassa vallagstiftningen till Europadomstolens dom i målet Sejdić-Finci och till att stärka och effektivisera de statliga institutionerna i Bosnien och Hercegovina så att landet kan gå vidare mot en EU-anslutning.

10. Europaparlamentet konstaterar den senaste tidens framsteg med att lokalisera massgravar och identifiera saknade personer från krigen i Kroatien och Bosnien och Hercegovina, och uppmanar med eftertryck de serbiska myndigheterna att grundligare undersöka arkiv och befattningshavare inom den före detta jugoslaviska folkarmén.

11. Europaparlamentet uppmanar Serbien att säkra en kraftfull parlamentarisk tillsyn över anslutningsförhandlingarna. Parlamentet upprepar vikten av att i ett tidigt skede involvera landets parlament i arbetet med att göra gjorda åtaganden till lag och av att engagera det civila samhället genom en konstruktiv samrådsmekanism under hela anslutningsförfarandet. Det civila samhället har nämligen en viktig roll att fylla som kritisk observatör av det fortsatta genomförandet av europeiska reformer, samtidigt som det garanterar att dialog och goda förbindelser med Serbiens grannar slår rot i samhället. Parlamentet välkomnar samarbetet med Kroatien och Montenegro genom insatserna för att utbyta god praxis utifrån den senaste tidens erfarenheter, i syfte att hjälpa Serbien att snabbt och smidigt avancera i anslutningsprocessen.

12. Europaparlamentet välkomnar antagandet av strategin och handlingsplanen för en reform av rättsväsendet 2013–2018, uppbyggd kring de centrala principerna om rättsväsendets oberoende, opartiskhet, kompetens, kvalitet och frihet från politisk inblandning. Myndigheterna uppmanas med eftertryck att intensifiera denna reform i linje med Venedigkommissionens rekommendationer, särskilt när det gäller parlamentets roll vid utnämningar till tjänster inom rättsväsendet samt åklagarväsendets oberoende, och med tanke på den kontrollprocess avseende kapitel 23 som inleddes den 25 september 2013. Parlamentet betonar vikten av att stärka de höga domar- och åklagarrådens oberoende och av att minska antalet fall som väntar på avgörande, och att detta är en nödvändig förutsättning för att reformprocessen i sin helhet ska fortlöpa väl. Myndigheterna uppmanas att tillhandahålla alla resurser som behövs för rättsakademin, som bör bidra till att garantera meritbaserade rekryteringar. Parlamentet betonar behovet av fortbildning av domare och åklagare i hanteringen av komplexa finansiella mål och ekonomiska brott. Parlamentet uppmanar med eftertryck ansvariga myndigheter att säkra ett öppet och meritbaserat förfarande för utnämning av domare och åklagare samt att föra ett tydligt register över disciplinära åtgärder mot rättslig personal. Parlamentet insisterar vidare på behovet av att garantera att rättvisa skipas i rimlig tid. Dessutom måste rättspraxisen enhetliggöras, alla rättsliga beslut offentliggöras och göras enkelt tillgängliga omedelbart efter antagandet och målen slumpmässigt tilldelas i alla domstolar. Den rättsliga osäkerhet som uppstår genom att ett så stort antal domare fullgör sina uppgifter i egenskap av tillförordnade är oroande. Parlamentet påminner om att ett starkt och oberoende rättsväsen är centralt för Serbiens förmåga att uppfylla kriterierna för EU-medlemskap.

13. Europaparlamentet rekommenderar en ändring av lagen om restitution som undanröjer alla förfarandemässiga och rättsliga hinder för restitution in natura, och uppmanar den serbiska regeringen att fullt ut och på ett icke-diskriminerande sätt genomföra lagen om upprättelse. Genomförandet av denna lag bör ske i enlighet med de grundläggande straffrättsliga principerna, såsom respekt för oskuldspresumtion.

14. Europaparlamentet välkomnar den nationella strategin för korruptionsbekämpning och åtgärdsplanen för 2013–2018, men understryker att fortsatt arbete behövs för att de ska kunna genomföras på ett meningsfullt sätt, vilket ingår i EU:s villkor och är ett krav för anslutning. Parlamentet betonar vikten av tillräcklig finansiering för att strategin ska kunna genomföras ordentligt. Parlamentet betonar att det krävs politisk vilja för att man ska nå goda resultat när det gäller utredning och fällande domar i uppmärksammade korruptionsfall, inbegripet de 24 privatiseringsaffärer som lyfts fram av antikorruptionsrådet. Parlamentet välkomnar i detta avseende de första resultaten och fällande domarna i kampen mot korruption. Samtidigt understryker parlamentet att det är nödvändigt att bygga upp institutionell kapacitet samt att stärka rättsstatsprincipen och samarbetet mellan olika byråer, särskilt inom domstols- och åklagarorganen, för att man ska kunna hantera komplicerade fall av systembetingad korruption och ekobrottsutredningar. Parlamentet anser att antikorruptionsbyråns rättsliga behörighet och resurser bör stärkas. Parlamentet betonar att alla politiska partiers finansiering måste vara öppen för insyn och överensstämma med EU:s normer. Myndigheterna uppmanas att anta lagen om personer som avslöjar missförhållanden och se till att den omedelbart genomförs på ett effektivt sätt som en nödvändig del av strategin för korruptionsbekämpning.

15. Europaparlamentet noterar att korruption och organiserad brottslighet är vanligt förekommande i regionen och också utgör hinder för Serbiens demokratiska, sociala och ekonomiska utveckling. En regional strategi och utökat samarbete mellan alla länder i regionen är av största vikt för en effektivare hantering av dessa frågor.

16. Europaparlamentet uppmärksammar att kvinnor är viktiga förändringsaktörer i det serbiska samhället. Parlamentet konstaterar att kvinnornas representation i parlamentet har förbättrats efter valet 2012, och uppmanar de serbiska myndigheterna att göra ytterligare insatser för att garantera en jämn representation. Parlamentet betonar att kvinnor fortfarande diskrimineras på arbetsmarknaden och inom andra områden i samhället och att de fortfarande inte är fullständigt representerade i landets politiska liv, vilket även gäller regeringsbefattningar. Parlamentet understryker att ett effektivt genomförande av gällande lagstiftning mot diskriminering och för jämställdhet mellan könen och en ytterligare förstärkning av den administrativa kapaciteten är fortsatt stora utmaningar, och uppmanar de serbiska myndigheterna att öka sina ansträngningar för att lösa dessa frågor.

17. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att garantera att vittnesskyddsprogrammet är trovärdigt och professionellt samt att förse det med tillräckliga resurser, så att rättsväsendet på ett effektivt sätt kan fortsätta att behandla sina ärenden om krigsförbrytelser och organiserad brottslighet. Parlamentet påpekar att ett antal före detta poliser frivilligt valt att stå utanför vittnesskyddsprogrammet på grund av dess avsevärda brister.

18. Europaparlamentet upprepar med eftertryck sin oro över författningsdomstolens beslut att återkalla de garanterade 22 befogenheterna för den autonoma provinsen Vojvodina och att därmed släppa ett oroväckande antal olösta frågor som kräver behandling. Parlamentet efterlyser i detta avseende respekt för rättsstats- och subsidiaritetsprinciperna. Parlamentet påminner åter parterna om att lagen om finansiering av den autonoma provinsen enligt författningens villkor skulle ha antagits i slutet av 2008. Därför uppmanas regeringen att överlämna ärendet till parlamentet utan vidare dröjsmål, eftersom detta är oumbärligt för en fungerande demokrati och rättsstat i Serbien.

19. Europaparlamentet understryker vikten av konstruktiv social dialog för Serbiens ekonomiska utveckling. Regeringen uppmanas att främja kapacitetsuppbyggnad av verkligt oberoende fackföreningar och arbetsgivarorganisationer och att skapa en ram och politiskt utrymme för social dialog och kollektivavtal.

20. Europaparlamentet betonar vikten av att på alla nivåer främja och skydda de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och principen om att diskriminering inte får förekomma på några grunder. Parlamentet välkomnar antagandet av strategin för att motverka diskriminering och betonar att genomförandet av den är mycket viktigt. De framsteg som hittills gjorts välkomnas, men parlamentet är fortfarande oroat över diskrimineringsnivån i landet och uppmanar till respekt för alla minoriteter, med avseende på nationalitet, etnicitet, kön och sexuell läggning samt med avseende på säkerställandet av socioekonomiska och kulturella rättigheter. Parlamentet påpekar att särskilt fokus bör läggas på de grupper som är mest utsatta för diskriminering och diskriminerande praxis, såsom romer, kvinnor, personer med funktionsnedsättning och barn. Parlamentet uppmanar Serbien att korrekt genomföra sin strategi för romerna. Parlamentet efterlyser ett bättre skydd av kvinnors rättigheter och jämställdhetsstrategier, och betonar att FN:s säkerhetsråds resolution 1325 måste genomföras i sin helhet liksom att jämställdhetsperspektivet måste inkluderas i all relevant regeringspolitik. Parlamentet fördömer eftertryckligen myndigheternas beslut att förbjuda den Pride-parad som var planerad att hållas i Belgrad i september 2013 liksom de föregående två åren och uppmanar till politiskt stöd för hbti-personers mänskliga rättigheter på högsta politiska nivå. Parlamentet framhåller att mötesrätten måste garanteras för alla medborgare och minoriteter, inbegripet den minoritet som utgörs av hbti-personer. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att utveckla en proaktiv strategi för bättre integrering av hbti-personer. Regeringen uppmanas eftertryckligen att överlag öka ansträngningarna hela året för att bekämpa de våldsamma grupper som försökt störa och angripa hbti-personers fredliga demonstrationer, för att stoppa dessa grupper från att undergräva rättsstatsprincipen och utövandet av de mänskliga rättigheterna i Serbien. Parlamentet uppmanar även de serbiska myndigheterna att ta itu med problemet med de traumatiska efterverkningarna av våldet på 1990-talet som ett led i en långsiktig strategi för att motverka en återgång till huliganism och laglöshet.

21. Europaparlamentet betonar att aktiva och oberoende organisationer i det civila samhället har en central funktion när det gäller att stärka och befästa landets demokratiska politiska processer. Parlamentet erkänner det viktiga arbete som utförs av det civila samhällets organisationer och kvinnoorganisationer för att främja hbt-personers rättigheter, stoppa våldet mot kvinnor, öka kvinnors deltagande i politiken samt främja fredsbevarande åtgärder och det civila samhällets roll som vakthund. Parlamentet framhåller att dialogen med det civila samhällets organisationer är viktig och att det civila samhällets aktörer bidrar på ett avgörande sätt till ökat regionalt samarbete i sociala och politiska frågor. Parlamentet välkomnar regeringens förbättrade samarbete med icke-statliga organisationer, men efterlyser ett bredare samråd med dessa organisationer inom beslutsfattandet, bland annat i samband med utformningen av politik och lagstiftning och vid övervakningen av myndigheternas verksamhet.

22. Europaparlamentet efterlyser ett starkare politiskt engagemang för reformen av den offentliga förvaltningen och insatser för att inrätta ett meritbaserat system, särskilt för att säkra slutförandet av regelverket och dess fullständiga anpassning till internationella normer. Parlamentet beklagar att lagen om offentliganställda inte omfattar lokala myndigheter.

23. Europaparlamentet betonar att Serbien har ratificerat Internationella arbetsorganisationens (ILO) viktigaste arbetsrättsliga konventioner, liksom den reviderade europeiska sociala stadgan. Parlamentet uppmärksammar att arbets- och fackföreningsrättigheterna fortfarande är begränsade, trots att de garanteras i författningen, och uppmanar Serbien att ytterligare stärka dessa rättigheter. Det är oroande att dialogen mellan arbetsmarknadens parter fortfarande är svag och att samrådet med arbetsmarknadens parter sker sporadiskt. Parlamentet efterlyser ytterligare åtgärder för att stärka Ekonomiska och sociala rådet så att det aktivt kan bidra till en utökad dialog mellan arbetsmarknadens parter och spela en mer aktiv rådgivande roll i lagstiftningsprocessen.

24. Europaparlamentet betonar att mediernas frihet måste säkras, och välkomnar i detta avseende att ärekränkning inte längre utgör ett brott. Det är viktigt att upprätthålla en stark och oberoende radio och tv i allmänhetens tjänst och se till att den erhåller stabil och hållbar finansiering liksom att säkerställa fullständig insyn i mediernas ägandeförhållanden. Mediestrategin och därtill hörande lagstiftning bör genomföras snabbt, inklusive tillhandahållandet i ett tidigt skede av utbredd tillgång till internet. Parlamentet är djupt oroat över att hoten mot journalister fortsätter och upprepar sin uppmaning till myndigheterna att slutföra pågående utredningar om de mördade journalisterna. Ytterligare steg bör tas för att ge journalister en säker miljö så att de kan utföra sitt arbete effektivt och utan självcensur. Parlamentet uppmärksammar särskilt risken för att offentliga medel felaktigt läggs på annonsering för att utöva politiskt inflytande över medierna.

25. Europaparlamentet uppmanar Serbiens regering att i ökad utsträckning samarbeta med EU-institutioner för att säkra bättre tillgång till EU-medel som ställs till förfogande för organisationer i det civila samhället för att stödja deras arbete som väsentliga aktörer i Serbiens europeiska integrationsprocess.

26. Europaparlamentet betonar behovet av att öka ansträngningarna för att bekämpa människohandel, och uppmuntrar en formalisering av tjänstemäns och tjänsteleverantörers roller och ansvarsområden när det gäller att identifiera offren och hänvisa dem till rätt instans.

27. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till de serbiska myndigheterna att fortsätta sina insatser för att göra upp med arvet från den tidigare kommunistiska underrättelsetjänsten, som ett steg i Serbiens demokratisering. Parlamentet uppmanar Serbien att intensifiera processen rörande arvsrättsliga frågor och genomförandet av skyldigheter avseende uppdelning av egendom, liksom överenskommelsen om en uppdelning av f.d. Jugoslaviens gemensamma arkiv. I detta sammanhang är full tillgång till allt arkivmaterial, särskilt från den tidigare jugoslaviska underrättelsetjänsten (UDBA), av mycket stor betydelse. Parlamentet uppmanar på nytt myndigheterna att underlätta tillgången till de arkiv som rör de tidigare jugoslaviska republikerna och att återlämna dem till respektive regering om de så begär.

28. Europaparlamentet uppmanar Serbiens regering att möjliggöra forskning om de tidigare diktatoriska regimerna, att ge både politisk och rättslig upprättelse och att kompensera tidigare offer och deras familjer som led under dessa regimer i en strävan att stärka den sociala sammanhållningen och säkra varaktig fred och rättvisa i samband med Serbiens europeiska integrationsprocess.

29. Europaparlamentet förespråkar att lagstiftningen samt bilaterala och multilaterala avtal om nationella och etniska minoriteter ([1]) ska genomföras effektivt och på ett likvärdigt, icke-diskriminerande och proportionellt sätt i hela landet. Parlamentet uppmanar myndigheterna att främja ett klimat som kännetecknas av tolerans och likabehandling, utan någon diskriminering av nationella och etniska minoriteter, inklusive tillgång till utbildning på modersmålet, liksom att främja användningen av språken inom den lokala och regionala offentliga förvaltningen. Parlamentet efterlyser förbättringar för att avskaffa diskriminering i befintlig lagstiftning och praxis avseende restitution av egendom till personer som tillhör en nationell eller etnisk minoritet. Parlamentet betonar de nationella minoritetsrådens betydelse liksom deras roll för integrationen av nationella minoriteter och genomförandet av nationella minoriteters enskilda och kollektiva rättigheter, och uppmanar myndigheterna att tillhandahålla kontinuerlig och tillräcklig finansiering till deras arbete. Myndigheterna uppmanas att garantera en välfungerande valprocess för valet 2014 till de nationella minoritetsråden, i enlighet med rekommendationerna från oberoende organ. Parlamentet oroar sig över att sändningen av program på minoritetsspråk kan komma att avbrytas på grund av den utlysta medieprivatiseringen.

([1]) Serbien erkänner följande nationella och etniska minoriteter: albaner, bosniaker, bulgarer, bunjevci, goraner, kroater, makedonier, romer, rumäner, rusiner, slovaker, tjecker, tyskar, ukrainare, ungrare, vlacher m.fl.

30. Europaparlamentet betonar behovet av att mer kraftfullt ta tag i den situation som råder för romska kvinnor och män, eftersom romerna fortfarande lever under svåra förhållanden och utsätts för tvångsvräkningar och diskriminering på arbetsmarknaden. De serbiska myndigheterna uppmanas att ge tillgång till bostäder samt hälso- och sjukvård. Parlamentet betonar behovet av att fullständigt harmonisera antidiskrimineringslagstiftningen med EU:s politik och av att tillämpa ett helhetsperspektiv på romernas integration. Parlamentet framhåller också behovet av en effektiv övervakning av integrationsåtgärder för att minska glappet mellan lagstiftningen och dess genomförande.

31. Europaparlamentet tar del av arbetet med att ändra strafflagen, men noterar att rättsosäkerhet fortfarande råder i den privata sektorn efter de antagna ändringarna. Parlamentet upprepar sin oro över bestämmelserna i den nya artikel 234 om missbruk av ledande ställning, vilka fortfarande lämnar utrymme för godtycklig tolkning, och efterlyser att de orättvisa åtal som väckts enligt artikel 359 i den privata sektorn omedelbart ska läggas ner, i syfte att återställa rättsstatsprincipen i landet och införa rättssäkerhet för näringslivet i Serbien.

32. Europaparlamentet insisterar på att statliga institutioner ska uppträda på ett öppet och ansvarsfullt sätt. Parlamentet lovordar det arbete som utförs av oberoende tillsynsorgan såsom ombudsmannen, kommissionären med ansvar för information av allmänt intresse, med flera, och uppmärksammar deras bidrag till en förbättring av de rättsliga ramarna och de statliga institutionernas ansvarstagande. Myndigheterna uppmanas att systematiskt följa upp sina rekommendationer och slutsatser.

33. Europaparlamentet lyfter fram decentraliseringsprocessens fördelar och uppmuntrar en förstärkning av de lokala myndigheternas behörighet. Parlamentet beklagar att det nationella rådet för decentralisering fortfarande inte är verksamt. Parlamentet är fortfarande särskilt bekymrat över den rättsliga osäkerheten i fråga om Vojvodinas ställning och dröjsmålen när det gäller antagandet av lagen om Vojvodinas egna medel.

34. Europaparlamentet välkomnar de steg som tagits av myndigheterna för att förbättra den socioekonomiska situationen i Preševodalen och Sandžak, men understryker att ytterligare ansträngningar behövs eftersom dessa regioner ännu är mycket underutvecklade och har en hög arbetslöshet. Parlamentet uppmärksammar att etniska albanska och bosniakiska minoriteter fortsätter att vara underrepresenterade inom den lokala förvaltningen. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att ge starkt stöd till sådana utvecklingsstrategier.

35. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för REKOM-initiativet och uppmuntrar starkt länderna i f.d. Jugoslavien att inrätta en mellanstatlig kommission med uppgift att klarlägga fakta om offer och saknade personer från krigen 1991–2001.

36. Europaparlamentet välkomnar Serbiens samarbete med Internationella tribunalen för f.d. Jugoslavien, vilket har resulterar i att alla personer misstänkta för krigsförbrytelser har överlämnats till domstolen i Haag för rättegång, ett viktigt steg mot europeisk integration. Parlamentet uppmuntrar ytterligare samarbete med domstolen och andra före detta jugoslaviska republiker för att skipa rättvisa för offren och deras familjer.

37. Europaparlamentet uppmanar regeringen att hörsamma rekommendationerna i OSSE/ODIHR:s slutrapport om parlamentsvalet, lokalvalen och det förtida presidentvalet i maj 2012, särskilt när det gäller lösningen av stridigheter i samband med val, insynen i röstlängderna och den politiska finansieringen, samt att konsolidera och harmonisera den rättsliga ramen för val i Serbien med tanke på att eventuella ändringar av vallagen i enlighet med internationella normer ska göras i god tid för ett val.

38. Europaparlamentet bekräftar på nytt sitt starka stöd för viseringsliberalisering för länderna på västra Balkan som en viktig grundbult i den europeiska integrationsprocessen för hela regionen, men är samtidigt mycket oroat över att antalet falska asylsökande ökar. Medlemsstaterna uppmanas i detta sammanhang att inte missbruka den upphävandemekanism för viseringar som infördes i september 2013, utan att hellre angripa denna fråga genom att justera sin respektive lagstiftning och genom att fastställa att Serbien är ett ”säkert ursprungsland”, såsom de viktigaste åtgärderna i insatserna för att stävja antalet falska asylsökande. Samtidigt efterlyser parlamentet åtgärder på nationell nivå, i synnerhet socioekonomiska åtgärder inriktade på de mest utsatta grupperna, samt aktiva åtgärder för att angripa de organiserade brottssyndikat som ägnar sig åt människohandel.

39. Europaparlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att stärka skatteuppbörden och att bedriva en ansvarsfull skattepolitik. Parlamentet betonar att vittgående strukturreformer bör bidra till en konsolidering av de offentliga finanserna och uppmanar därför regeringen att genomföra försenade ekonomiska strukturreformer, t.ex. lagen om planering och konstruktion, i syfte att förbättra investerings- och företagsklimatet, ytterligare stödja utbredningen av små och medelstora företag, bekämpa den höga arbetslösheten och utbredda fattigdomen, särskilt i regioner där det i första hand bor nationella minoriteter, samt att genomföra en pensionsreform för att införa ett hållbart pensionssystem. Det är viktigt att byråkratiska hinder för affärsverksamhet undanröjs så snart som möjligt och att offentliga företag snabbt omstruktureras för att minska

förlusterna och den statliga närvaron i ekonomin. De serbiska myndigheterna uppmanas i detta syfte att främja en fullt fungerande marknadsekonomi, bygga upp en stark skattebas och utarbeta en fattigdomsstrategi som centrala inslag för att möjliggöra Serbiens EU-anslutning. De serbiska myndigheterna uppmanas att samråda med det civila samhället och näringslivet och att inkludera dessa i arbetsgrupper för utarbetandet av ny lagstiftning. Parlamentet uppmanar de serbiska myndigheterna att återupprätta företagens förtroende genom en reform av föreskrifter och lagstiftning. Parlamentet noterar att ett framgångsrikt införande och genomförande av ekonomiska strukturreformer kommer att bidra till att minska den stora utflyttningen.

40. Europaparlamentet välkomnar det arbete som hittills utförts av Byrån för restitution och uppmuntrar till restitution in natura där detta bedöms vara möjligt. Parlamentet välkomnar ekonomiministeriets beslut att sammanställa en fullständig förteckning över offentlig och statlig egendom och därmed förhindra att sådan egendom olagligt förvärvas av privata intressen. Parlamentet understryker att det krävs en fullständig förteckning över offentlig och statlig egendom för att nå framgång i kampen mot systembetingad korruption, eftersom diskrepansen är stor mellan faktisk och officiellt förtecknad statlig och offentlig egendom.

41. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att göra sitt yttersta för att minimera de negativa effekterna av den ekonomiska politiken, såsom fattigdom, arbetslöshet och social utestängning, men även att ta itu med och bekämpa deras bakomliggande orsaker och främja utveckling.

42. Europaparlamentet beklagar bristen på framsteg och de fortsatta förseningarna i det praktiska genomförandet av ramverket för förnybar energi. Parlamentet noterar att Serbien släpar efter andra ansökarländer när det gäller användning av förnybara energikällor och uttrycker farhågor för att Serbiens mål för förnybar energi för 2020 inte kommer att nås. Parlamentet betonar behovet av öppenhet i regeringens samrådsprocesser och beklagar att de serbiska myndigheterna inte beaktat synpunkter från internationella finansinstitut vid antagandet av energiköpsavtalet.

43. Europaparlamentet beklagar att alldeles för få framsteg har gjorts i fråga om miljö och klimatförändringar, och uppmanar de serbiska myndigheterna att så snart som möjligt anta en övergripande klimatstrategi som är i linje med EU:s mål.

44. Europaparlamentet betonar att Serbien liksom övriga länder i regionen under de kommande åren kommer att behöva genomföra EU:s miljöstandarder och anta mål för minskning av växthusgasutsläpp, eftersom de redan har antagit mål för förnybar energi för 2020. I energigemenskapens energistrategi, som antogs 2012, anger Serbien att planer finns på att öka elproduktionen från kol i stora förbränningsanläggningar. Parlamentet påpekar att detta står i motsättning till den planerade minskningen av växthusgasutsläpp. Parlamentet uppmanar i detta avseende de serbiska myndigheterna att anta en energipolitik som är i linje med EU:s mål och att särskilt dra nytta av det beslut som nyligen fattades av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) om att finansiera ett projekt värt 75 miljoner EUR för att tillhandahålla kreditlinor för lokala banker i länderna på västra Balkan för vidareutlåning till privata och kommunala aktörer för investeringar i energieffektivitet och förnybar energi.

45. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen de serbiska myndigheterna att förbättra konsumentskyddspolitiken, särskilt när det gäller allmänna principer för livsmedelssäkerhet och inrättandet av ett nationellt referenslaboratorium. Parlamentet beklagar att lagen om genetiskt modifierade organismer ännu inte har anpassats till EU-lagstiftningen.

46. Europaparlamentet stöder den kampanj som drivs på initiativ av staden Belgrads myndigheter för att Belgrad ska väljas till europeisk kulturhuvudstad 2020 och uppmuntrar relaterade projekt för att föra Belgrad och Serbien närmare EU i kulturellt hänseende, särskilt när det gäller samexistens mellan olika etniska grupper, mångkulturell förståelse och dialog mellan religioner.

47. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till Serbiens regering och parlament.